

Openbaar

Zaaknummer: Z/21/060133

Informatienota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Taakstelling vergunninghouders 2021 gemeente Druten

Kernboodschap

Elk jaar opnieuw staan gemeenten aan de lat om vergunninghouders in hun gemeente te huisvesten. Om dit te realiseren, wordt er per gemeente een taakstelling opgelegd navenant de gemeentegrootte.

In het jaar 2021 is de taakstelling voor de gemeente Druten vastgesteld op 27 (15 voor de eerste helft van 2021, 12 in de tweede helft van 2021). Door verschillende omstandigheden reddden we de taakstelling dit jaar niet.

Eerdere besluiten

Datum	Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)

Toelichting

De taakstelling van de gemeente wordt elk jaar vastgesteld op basis van de gemeentegrootte. In het jaar 2021 heeft de gemeente Druten (net als alle andere gemeenten in Nederland) te maken gehad met een verdubbeling van de taakstelling. Dit had te maken met een inhaalslag bij de Immigratie- en Naturalisatiedienst (hierna IND).

Helaas moet ik u meedelen dat de gemeente Druten de taakstelling dit jaar niet gaat halen. Dit heeft de volgende redenen:

1. We zijn het jaar 2021 met een achterstand van -5 begonnen;
2. Vanwege een 'unieke' verhuizing uit de gemeente Druten, is de taakstelling van dit gezin overgegaan naar een andere gemeente. Dit betrof een gezin van 4 personen waarin wel tijd was geïnvesteerd;
3. Lockdowns vanwege het Covid-19 virus heeft een enorme impact gehad op de werkzaamheden die het plaatsen van vergunninghouders met zich meebrengt;
4. Een tekort aan woningen heeft ervoor gezorgd dat we niet sneller vergunninghouders hebben kunnen plaatsen.

Achterstand vanuit 2020

Het jaar 2020 zijn we geëindigd met een achterstand van 5 personen. Eind 2020 was wel bekend dat er een gezinshereniging aan kwam. Dit gezin van 5 personen is begin januari 2021 geplaatst.

Unieke verhuizing

Begin van dit jaar heeft er een unieke verhuizing uit de gemeente Druten plaatsgevonden. Dit gezin is wegens zwaarwegende privacyredenen verhuisd naar een andere gemeente. 'Part of the deal' was dat de andere gemeente ook de taakstelling voor

dit gezin over nam. Dit had tot gevolg dat in onze taakstelling nog 4 extra plekken vervuld moesten worden. Concreet komt de taakstelling van de gemeente Druten daarmee niet op 27, maar op 36 personen (27 taakstelling + 5 achterstand 2020 + 4 overdracht andere gemeente = 36 personen dit jaar)

Covid-19

Als derde reden hebben we dit jaar ook te maken met het Covid-19 virus en alle beperkingen en lockdowns dat dit met zich meebrengt. Vanuit veiligheidsoverwegingen heeft Vluchtelingenwerk een paar maanden stilgelegen. 'Stil' in die zin dat er geen daadwerkelijke plaatsingen plaats konden vinden omdat fysiek contact bij deze doelgroep veelvuldig noodzakelijk is en praktische voorzieningen niet geregeld konden worden. Vluchtelingenwerk was met name bezorgd over de gezondheid van de eigen medewerkers. Het COA kon geen enkele garantie geven of de te plaatsen vergunninghouders niet besmet waren met het Coronavirus. Dit speelde in de periode dat er bij de GGD alleen getest kon worden bij klachten. Hierdoor zijn er door de gemeente maatregelen getroffen om de besmettingskans van de medewerkers te verkleinen en plaatsingen later plaats te laten vinden.

Omdat de achterstand op het aantal plaatsingen op begon te lopen, is in Q2 besloten een pilot te starten met vergunninghouders die al een grote mate van zelfredzaamheid hebben. Hierbij kun je denken aan vergunninghouders die een beetje Nederlands of Engels spreken en/of al een netwerk in onze gemeente hadden. Uit deze pilot bleek dat het plaatsen van vergunninghouders, ondanks dat zij al een (beperkte) mate van zelfredzaamheid hadden, erg lastig was.

Het gros van de vergunninghouders is echter nog niet zelfredzaam en moeten intensief begeleid worden om een plekje in de Drutense maatschappij te krijgen. Om deze reden konden zij pas geplaatst worden nadat de coronamaatregelen versoepeld waren.

Tekort aan woningen

Het aantal woningen bij de corporaties dat beschikbaar komt, is beperkt. Bovendien is niet elke woning geschikt voor de mensen die aan onze gemeente gekoppeld zijn. Daarnaast proberen we kwetsbare huishoudens ook te spreiden over de gemeente.

Met het vaststellen van de taakstelling is niet bekend welke doelgroep aan de gemeente wordt gekoppeld. Wij weten dus nooit van tevoren of er een alleenstaande, een gezin en/of alleenstaande met een procedure tot gezinshereniging aan onze gemeente wordt gekoppeld.

Aan de gemeente Druten zijn dit jaar veel alleenstaande mannen gekoppeld. Dit betekent dat er per persoon een woning nodig is.

Voorbeeld: 5 alleenstaande mannen = 5 woningen

1 gezin, bestaande uit man, vrouw en 3 kinderen = 1 woning.

In beide gevallen kunnen we een realisatie van 5 personen op de taakstelling wegschrijven. De uitwerking, en daarmee ook de realisatie van woningen, is echter een groot verschil.

Het is een landelijk probleem dat deze koppeling te stringent is. Het voorkomt dat je de vestiging van vergunninghouders regionaal kunt oplossen. De taakstelling en koppeling aan een gemeente ligt vast.

Cijfers gemeente Druten

Taakstelling gemeente Druten 2021	27
'extra' taakstelling gemeente Druten 2021	9
	<hr/>
Totaal taakstelling 2021	36
Geplaatste personen 2021	14
Achterstand taakstelling*	-22

*De achterstand van de taakstelling ten tijde van schrijven d.d. 22 november 2021.

Voor het daadwerkelijk plaatsen van deze 14 personen, zijn er 8 woningen in de gemeente Druten beschikbaar gesteld.

- 7 woningen bedragen alleenstaanden;
- 1 woning is bedraagt een koppel (man + vrouw)

Daarnaast heeft er een gezinshereniging van 5 personen plaatsgevonden.

Nog te plaatsen personen in 2021

Eind november, begin december hebben de woningcorporaties nog twee woningen beschikbaar gesteld voor twee gezinnen van vier personen.

De plaatsing van deze twee gezinnen is definitief. Na plaatsing van deze gezinnen bedraagt de achterstand op de taakstelling van de gemeente Druten -16 (22 - 8 = 16).

Koppelingen aan de gemeente Druten

Afgezien van de nog te plaatsen gezinnen, zoals genoemd in de vorige alinea, moeten wij dus nog 16 personen plaatsen om aan de taakstelling van dit jaar te voldoen. Op dit moment hebben wij koppelingen voor de volgende doelgroepen:

- 4 alleenstaanden
- 5 gezinnen
 - o 3 gezinnen zijn compleet
 - o 1 gezin is de MVV* goedgekeurd
 - o 1 gezin is er nog geen uitspraak op de MVV*

*MVV staat voor Machtiging Voorlopig Verblijf. Voor één gezin is er dus al toestemming. Hierbij mag het gezin naar Nederland komen. Het andere gezin is nog in afwachting. Tot aan de uitspraak is niet bekend of het gezin wel/niet naar Nederland mag komen.

Wat kunnen we in januari nog?

Naar verwachting komen er in december nog twee gezinsherenigingen aan. Deze twee gezinsherenigingen bedragen 7 personen in totaal. Dit betreft 1 gezin van 4 personen en 1 gezin van 3 personen.

Let op: de verwachting is dat deze 7 personen in december in Nederland aankomen. Dit is echter niet gegarandeerd. Er zijn tal van redenen waarom een gezinshereniging uiteindelijk toch niet door kan gaan.

Meest gunstige geval:

Mochten beide gezinsherenigingen doorgaan én beide gezinnen daadwerkelijk in december naar Nederland komen, dan komen zij niet direct naar Druten. Zij moeten eerst nog langs Ter Apel (procedure) en daarna kunnen ze naar de gemeente Druten komen. Pech is echter dat de kerstperiode hier tussen zit. Rond de kerstperiode ligt alles stil en vinden er geen overdrachten plaats.

Wanneer alles goed gaat en er nergens vertraging op de lijn zit, komen deze mensen in januari naar de gemeente Druten. Deze mensen tellen mee voor de taakstelling. Dit komt echter dan op conto van 2022 in plaats van 2021.

Taakstelling 2022

Inmiddels is de taakstelling voor de eerste helft 2022 ook al bekend. Voor de gemeente Druten bedraagt de taakstelling voor de eerste helft van 2022 11 personen. Dit resulteert in het volgende totaal:

Taakstelling eerste helft 2022 gemeente Druten:	11
Achterstand taakstelling 2021 gemeente Druten:	-16
	<hr/>
Totaal:	27

Afspraken tot aan het einde van het jaar

Op dit moment zijn wij in overleg met onze woningcorporaties om te kijken of er voor het eind van het jaar nog woningen toegewezen kunnen worden voor deze doelgroep. Ook met vluchtelingenwerk zijn wij in gesprek om de mogelijkheden tot extra plaatsingen dit jaar te bespreken. Nadeel is dat we tegen de decembermaand aanzitten en dan een groot gedeelte van de betrokken organisaties (incl. COA) stilliggen.

Daarnaast is er ook intensief contract met vluchtelingenwerk over de mogelijke gezinshereniging die eraan komen. Indien de gezinsherenigingen doorgaan, heeft dat een positief gevolg op onze taakstelling aan het begin van 2022.

Afspraken vanaf 2022

Halfjaarlijks moeten wij onze taakstelling controleren aan de gegevens die de provincie bij ons aanlevert. De provincie controleert onze taakstelling en vraagt, bij achterstand, redenen op waarom wij tot dat moment niet aan de taakstelling voldoen. Vanaf 2022 gaan we dit moment gebruiken om ook de taakstelling te vergelijken met de cijfers die bij de woningcorporatie bekend zijn.

Recent hebben wij gemerkt dat de cijfers van ons en de woningcorporaties niet gelijk zijn aan elkaar. Om dit in het aankomende jaar (en verder) te voorkomen, controleren wij deze cijfers minimaal twee keer per jaar. Het aantal woningen dat er nodig is, heeft immers met name te maken met de gezinssamenstelling. Zoals eerder uitgelegd, maakt het wel verschil of het om alleenstaanden of om gezinnen gaat.

Dit gesprek vindt, indien noodzakelijk, ook op bestuurlijk niveau plaats.

Daarnaast werken we aan een intensievere samenwerking tussen verschillende teams binnen de Werkorganisatie Druten-Wijchen. Op verschillende afdelingen binnen het sociaal domein lopen we tegen dezelfde huisvestingsproblematiek aan. Om hier gezamenlijk de schouders onder te zetten, zoeken we in 2022 vaker de afstemming met elkaar.

Oplossing

Het is lastig om direct tot een oplossing te komen om de huisvestingsproblematiek in onze gemeente (maar ook landelijk) snel en adequaat op te lossen. Om deze reden zijn wij andere mogelijkheden aan het onderzoeken om onze vergunninghouders sneller in onze gemeente te kunnen plaatsen.

1. We hebben de mogelijke inzet van de HAR-regeling onderzocht. HAR staat voor Hotel- en Accomodatieregeling voor statushouders. Helaas kunnen wij in de gemeente Druten hier geen gebruik van maken.
 - a. We hebben geen geschikte voorzieningen die wij aan kunnen dragen bij het COA.
 - b. De haken en ogen aan deze regeling zijn te groot, waaronder de financiële risico's.

Openbaar

Zaaknummer:

2. Wij onderzoeken de mogelijkheid tot het gezamenlijk plaatsen van alleenstaanden in dezelfde woning.
Op dit moment is het nog onduidelijk of we dit kunnen realiseren. Het gezamenlijk plaatsen van alleenstaande vergunninghouders vraagt meer dan het maken van een goede match.
3. Landelijk wordt er gesproken over regelgeving waarin gemeenten elkaars taakstelling over kunnen nemen. Landelijk wordt dit onderzocht samen met de VNG. Hier zitten ook wel wat haken en ogen aan. Je neemt als gemeente niet alleen de huisvesting van statushouder uit een andere gemeenten over, maar ook vaak de bijstandsuitkering en de eventuele zorg die nodig is.

Punt van aandacht:

Deze informatie nota is geschreven met de informatie op dat moment. Ten tijde van oplevering is het eerste gezin in onze gemeente al daadwerkelijk geplaatst.

Gevolgen

De achterstand van onze taakstelling in 2021 nemen we mee naar het jaar 2022. Vanaf 1 januari 2022 treedt de Wet Inburgering 2021 in werking. Dit brengt grote gevolgen met zich mee.

1. Een achterstand in de taakstelling van 2021 zorgt voor een grotere opgave van de taakstelling in 2022. Het woningprobleem schuift hiermee op en wordt niet opgelost.
2. Met de inwerkingtreding van de nieuwe wet, dienen de gemeenten, conform wetgeving, de nieuw gekoppelde vergunninghouders binnen 3 maanden te huisvesten. Dit is al een hele opgave op zichzelf (vrijwel onmogelijk), wetende dat de eerder gekoppelde vergunninghouders voorrang hebben bij het toewijzen van een woning.

De drie-maandentermijn uit de nieuwe wetgeving kan opgerekt worden, maar het is niet wenselijk om dit langer dan 3 maanden te verlengen. Daarna, dus ongeveer 6 maanden na koppeling, verwacht de wetgeving dat de vergunninghouders met hun inburgering beginnen. Het is zeer lastig tot onmogelijk om dit op grote afstand én digitaal te organiseren. Indien noodzakelijk (om aan de wet te voldoen), brengt dit op termijn weer nieuwe problemen met zich mee.

Bij de plaatsing van de vergunninghouders zijn veel partijen en instanties betrokken die meestal na elkaar in actie komen. Een vertraging bij één van deze schakels maakt dat de processen erg stroperig verlopen. Als gemeente Druten doen we ons best om in 2022 de taakstelling te realiseren. Binnen het college wordt dit gezien als een speerpunt. Wij zullen de raad periodiek informeren over de voortgang.

Communicatie

Niet van toepassing

Uitvoering of Vervolgstappen

De afspraken voor dit jaar, het jaar 2022 en uitvoeringsstappen voor dit jaar zijn hierboven reeds beschreven.

Geheimhouding:

Niet van toepassing